

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **D. B.**, bývajúceho v B., proti žalovaným **1/ JUDr. E. Č.**, sudkyňi X. X., **2/ S. Š.**, súdnej úradníčke X. X., **3/ J. O.**, vyšetrovateľovi X. X., **4/ JUDr. K. F.**, prokurátorovi X. X., **o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 24C 229/2007 a na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 10 NcC 12/2010, takto

r o z h o d o l :

Spis Okresného súdu Žilina sp. zn. 24C 229/2007 sa postupuje na rozhodnutie o vylúčení sudcu tohto súdu **Krajskému súdu v Nitre**.

O d ô v o d n e n i e

V predmetnej právnej veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 24C 229/2007 uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. mája 2008, sp. zn. 3 Nc 17/2008 došlo k vylúčeniu sudcov Krajského súdu v Žiline a vec - rozhodnutie o tom, či sudcovia Okresného súdu Žilina sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania - sa prikázala Krajskému súdu v Nitre, ktorý o tejto otázke rozhodol uznesením z 5. februára 2009, sp. zn. 8 NcC 3/2009.

Spis bol opätovne predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie Krajským súdom v Žiline v spojitosti s tým, že vec bola tomuto krajskému súdu predložená Okresným súdom Žilina na rozhodnutie ako nadriadenému súdu – a to na rozhodnutie o vylúčení sudcu Okresného súdu Žilina Mgr. A. K. (o námietke zaujatosti vznesenej žalobcom), a s poukazom na medzičasom sčasti zmenené personálne obsadenie /aktuálny sudcovský stav/ na tomto krajskom súde a na vyjadrenia jednotlivých sudcov tohto krajského súdu k okolnostiam vylučujúcim sudcu z prejednávania a rozhodovania veci.

Ústava Slovenskej republiky upravuje v čl. 48 ods. 1 základné právo na zákonného sudcu. Podľa tohto článku nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi; príslušnosť súdu ustanoví zákon. Občiansky súdny poriadok - zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „O.s.p.“) ustanovuje, ktorý súd je vecne, miestne a funkčne príslušný na prerokovanie veci, čo je prvým predpokladom pre určenie zákonného sudcu, keďže označené základné právo sa výslovne spája s osobou sudcu. Postavenie zákonného sudcu ako osoby, ktorá má o veci rozhodnúť, je späté so sústavou súdov, ktorú upravuje zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. So sústavou súdov priamo súvisí aj príslušnosť súdu o veci rozhodovať upravená Občianskym súdnym poriadkom, a tým aj osoba zákonného sudcu, za ktorého treba pokladať sudcu určeného v súlade s rozvrhom práce vecne a miestne príslušného súdu. Teda nevyhnutným predpokladom toho, aby účastník konania nebol odňatý svojmu zákonnému sudcovi, je rozhodovanie o jeho veci tým súdom, ktorý je podľa zákona (O.s.p.) na rozhodovanie o nej vecne, miestne i funkčne príslušný. Zákon, ktorý upravuje príslušnosť súdu priamo, je nevyhnutné uplatňovať aj pri rozhodovaní o určení súdu príslušného na konanie v konkrétnej veci. Inak môže dôjsť k jej postúpeniu súdu nepríslušnému, čo je v konečnom dôsledku porušením základného práva účastníka konania nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi. Rozhodnutím súdu o príslušnosti súdu iného nesmie byť teda účastník konania v konkrétnej veci odňatý svojmu zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanovuje zákon, ktorý nepriamo určuje aj osobu zákonného sudcu. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 11 ods. 1 upravuje, že konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný; príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia. Pre určenie vecnej a miestnej príslušnosti sú až do skončenia konania teda rozhodné okolnosti, ktoré tu existujú (sú) v čase konania a trvajú až do jeho skončenia. Uvedené ustanovenie vyjadruje zásadu perpetuatio fori spočívajúcu v trvaní súdnej príslušnosti určenej až do skončenia konania bez ohľadu na neskoršie zmeny okolností, ktoré sú inak pre určenie príslušnosti rozhodné; výnimky z tejto zásady upravuje zákon. Medzi tieto výnimky patrí prikázanie veci inému súdu podľa § 12 O.s.p. (ide o prípady nutnej a vhodnej delegácie): vec *musí* byť prikázaná inému súdu, pretože jeho sudcovia sú vylúčení (§ 14) - nutná delegácia (§ 12 ods. 1), a vec *môže* sa prikázať inému súdu z dôvodu vhodnosti - vhodná delegácia (§ 12 ods. 2). V prvom i druhom prípade sa vec prikáže súdu toho istého stupňa (inštancie); prikázaním teda nemožno zmeniť vecnú alebo funkčnú príslušnosť.

Zásada (pravidlo) o trvaní /nemennosti/ súdnej príslušnosti už raz určenej sa vzťahuje (platí) nielen na prípady zákonnej miestnej príslušnosti, ale tiež na prípady, keď bola príslušnosť určená inak, t. j. vzťahuje sa aj na delegáciu podľa § 12 O.s.p. /súdnym rozhodnutím o prikázaní veci založenú príslušnosť/. Nerešpektovať túto zásadu by znamenalo porušiť právo na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

Tým, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 24C 229/2007 uznesením z 20. mája 2008, sp. zn. 3 Nc 17/2008 vylúčil sudcov Krajského súdu v Žiline a zároveň (nadväzujúcim výrokom) rozhodol podľa § 12 ods. 1 O.s.p. tak, že *prikázal vec* - rozhodnutie o tom, či sudcovia Okresného súdu Žilina sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 24C 229/2007- *Krajskému súdu v Nitre*, založil s konečnou platnosťou príslušnosť Krajského súdu v Nitre na takéto rozhodovanie v uvedenej veci. Bez ďalšieho mala byť preto vec /spis/ s námietkou zaujatosti vznesenou žalobcom voči sudcovi Okresného súdu Žilina Mgr. A. K. predložená Krajskému súdu v Nitre ako súdu príslušnému na takéto rozhodovanie. Na tejto príslušnosti Krajského súdu v Nitre nič nemôžu zmeniť okolnosti, ktoré nastali po už raz takto založenej príslušnosti tohto krajského súdu, teda napríklad ani to, že na pôvodne príslušnom súde na rozhodnutie podľa § 16 ods. 1 O.s.p. sa medzičasom sčasti zmenilo zloženie sudcovského zboru.

Najvyšší súd, ktorý za týchto okolností nemal žiadny dôvod, aby (opätovne) skúmal existenciu skutočností vylučujúcich sudcov Krajského súdu v Žiline z prejednávania a rozhodovania vo veci, ktorá je vedená na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 24C 229/2007, rozhodol spôsobom vo výrokovej časti uvedeným. Týmto procesným postupom - s dôrazom na podané dôvody - predchádza sa zároveň tomu, aby v budúcnosti ešte vznikali pochybnosti o tom, ktorý z oboch spomenutých krajských súdov má ako nadriadený súd podľa § 16 ods. 1 O.s.p. rozhodovať v danej právnej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. júla 2010

JUDr. Jana Bajánková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Hrčková Marta